

Bedre sundhed er den bedste vej til et lavere antibiotikaforbrug

Antibiotikaforbruget afspejler sundheden i besætningen. Derfor er den mest effektive vej til reduktion af forbruget bedre sundhed. God sundhed starter med køb af stærke kalve.

• Dyr læge Henrik L. Martin, VFL kvæg

Selvom behandlingsstrategi og valg af antibiotikapreparat kan påvirke forbruget af antibiotika i besætningen, vil antibiotikaforbruget i det lange løb afspejle forekomsten af sygdom i besætningen. Derfor er den bedste måde at reducere antibiotikaforbruget på naturligvis at opnå en bedre sundhed. Det giver god mening, da sygdom ikke alene påvirker antibiotikaforbruget, men også i høj grad påvirker fodereffektiviteten, tilvæksten, arbejdsforbruget m.v. At sænke sygdomsforekomsten i en slagtekalvebesætning er dog ikke nødvendigvis det letteste i verden. Den største udfordring består i, hvordan sammenblanding af kalve fra ofte mange forskellige leverandører håndteres bedst muligt.

Mange leverandører giver mange forskellige sygdomskim

Kalve fra forskellige leverandører medbringer forskellige sygdomskim (virus, bakterier, cocci dier m.v.). Kalvene er sjældent decideret syge, når de ankommer til slagtekalveproducenten. Langt oftere er de i inkubationsfasen, hvor sygdomstegn endnu ikke er synlige. Endelig kan kalve være raske smittebærere, som udskiller smitte uden selv at blive syge. Kalve med tegn på sygdom skal naturligvis altid afvises, - lad dem "stå over" en omgang og betal hellere lidt mere for den, når den er frisk og trivelig igen. Vær opmærksom på, at også raske kalve fra besætninger med igangværende sygdomsudbrud

udgør en kraftig forøget risiko for indføring af smitte til din egen besætning.

God råmælkstildeling er afgørende

Kalve fra forskellige leverandører har ofte en meget forskellig modstandskraft. Modstandskraften hos den enkelte kalv er først og fremmest afhængig af, om kalven har fået tilstrækkelig med råmælk kort tid efter fødslen. Dernæst er modstandskraften også afhængig af, hvilke smitstoffer koen, og senere hen også kalven selv har været eksponeret for. En del af modstandskraften er således specifikt rettet mod smitstoffer i den enkelte oprindelsesbesætning. En kalv, der hurtigt efter fødslen har fået godt med råmælk af en god kvalitet, er generelt godt rustet til en opvækst i den besætning, den er født i. Derimod er den ikke helt så godt rustet til et liv i en anden besætning, hvor den med garanti bliver udsat for mange nye smitstoffer. God råmælk indeholder dog en del antistoffer, som øger den generelle modstandskraft mod sygdom. Derfor har det afgørende betydning for slagtekalveproducentens succes, at råmælkstildelingen hos leverandørerne fungerer optimalt.

De svage svækker de stærke

Selv relativt få kalve med dårlig modstandskraft kan ødelægge sundheden i besætningen. Årsagen er, at disse kalve meget lettere bliver syge. Når kalvene først er blevet syge, udskiller de typisk så meget smitte, at selv sunde og stærke kalve har svært ved at modstå infektion. Der er tre måder at begrænse smitten på:

- Isolering af syge dyr, så snart sygdom opdages.
- Behandling af syge dyr så snart diagnosen er stillet.
- Forebyggende behandling af de øvrige dyr i gruppen.

Tidlig isolation er effektivt

Isolation kan være et effektivt redskab, hvis der gribes ind tidligt i forløbet. Specielt i forhold til infektioner med Mycoplasma er isolation af syge dyr helt essentiel. I disse situationer skal man være meget varsom med at sætte kalvene ind i flokken igen – selv efter behandling, da kalvene i mange tilfælde bliver ved med at udskille Mycoplasma. I de fleste tilfælde skal isolering kombineres med en eller anden form for medicinsk behandling for at sikre optimal behandling af de syge dyr.

Smertebehandling mod virusinfektion

Tidlig antibiotikabehandling af syge dyr med infektioner er i mange tilfælde med til at sænke smittetrykket i gruppen væsentligt. Det gælder dog ikke ved virusinfektioner, fordi der ikke findes virksom medicin mod disse. Her vil isolering og smertebehandling være den bedste løsning. Tidlig indsættelse af behandling kræver hyppig og systematisk overvågning af sundheden blandt kalvene. Tidlig behandling må ikke forveksles med forebyggende behandling, der medfører en række ulemper. Der vil blive sat fokus på disse ulemper i en kommende artikel.

Dette er den anden af en række artikler i Slagtekalvenyhedsbrevet, hvor vi sætter fokus på at sænke antibiotikaforbruget i slagtekalvebesætninger.

Læs også ' Valg af antibiotikapreparat kan påvirke forbruget af antibiotika' i nyhedsbrev nr. 8, 2013.

